N°. 15. A°. 1843.

DINGSDAG, den 21sten FEBRUARIJ.

Nieuwe Surinaamsche Courant.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den 18 Februarij 1843.*

Bij resolutie van den Gouverneur Generaal van den 16den dezer maand, No. 212, is op het daartoe door denzelven gedaan verzoek, aan den Heer C. J. WOLFF JULIAANS, verleend *eervol* ontslag als Burger Kapitein der divisie *Saramacca* en in deszelfs plaats als zoodanig aangesteld: de 1e. Luitenant *à la suite* derzelve divisie W. MAIJNARD.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

MENGELWERK.

Levensberigten van den vermaarden A. VON KOTZEBUE.

August von Kotzebue werdgeboren, den 3den Maart 1761 te Weimar, waar zijn vader Legatie raad was. Reeds in zijne vroegste jeugd onderscheidde hij zich door ongemeene vlugheid en gevoel, en nog geen zes jaar oud, beproefde hij zijn dichterlijk vermogen. Zijne neiging voor de tooneelkunst werd, door den toenmaals zeer bekwamen troep te Weimar, al vroeg opgewekt. In het Gymnasium werd hij door Musæus, naderhand zijn oom, door leer en voorbeeld gevormd. Nog geen zestien jaar oud, werd hij naar de Universiteit te Jena gezonden, alwaar zijn smaak voor de tooneelkunst op een liefhebberij tooneel nieuw voedsel vond. Uit liefde voor zijne zuster welke te Duisburg zich in het huwelijk begaf, ging hij een tijdlang op de Universiteit aldaar, tot hij in 1779 naar Jena terugkeerde, en zich aan de regtsgeleerdheid toewijdende, zonder evenwel op te houden voor het tooneel te leven en velerlei te dichten. Spoedig werd hij gepromoveerd als advocaat. Thans genoot hij de volle vriendschap van den weldenkenden Musæus, en beproefde zoo als hij reeds ten aanzien van Wieland, Göthe, Hermes en Brandes gedaan had, ook dezen na te volgen, waarvan zijn *Ik*, een verhaal in fragmenten, het bewijs oplevert. Te Leipzig liet hij een boekdeeltje vertellingen drukken, en ging daarop, in 17 1 naar Petersburg, op uitnoodiging van Graaf Gösz, Pruissisch gezant aldaar. Hij trad, als Secretaris, bij den Gouverneur-generaal Bawr in bediening; en daar dezen de directie van het Duitsche tooneel was opgedragen, zoo kwam Kotzebue al wederom in zijn vak. Na twee jaren stierf Bawr: dan, daar hij Kotzebue aan de bescherming der Keizerin had aanbevolen, werd deze als titulair-raad benoemd, en in 1783 aangesteld als bijzitter in het hooge Geregtshof te Reval. In het jaar 1785 werd hij voorzitter van het burgerlijk bestuur der provincie Esthland, en als zoodanig tot den adelstand verheven. Te Reval werd hij, door de vervaardiging van eene reeks van stukken, de lieveling van het publiek. Zijn Lijden der Ortenbergsche Familie in 1785 en zijne kleine verzamelde Schriften in 1787 uitgekomen, waren schitterende bewijzen van zijn bevallig en in verscheidenheid vruchtbaar talent van vinding: doch vooral werd zijn roem gevestigd door zijne tooneelspelen Menschenhaat en Berouw, ten jare 1789 in het licht gekomen, en de Indianen in Engeland, welke stukken hem, door gansch Duitschland, de grootste achting verwierven, en waarvan het eerste inzonderheid op het Schouwtooneel aldaar van gewigtigen invloed is geweest. Zijne geschokte gezondheid drong hem, in 1790, tot eene reize naar Pijrmont, waar hij, door zijnen beruchten Doctor Bahrdt met het stalen voorhoofd, dien hij zelfs op den naam van Knigge in 't licht gaf, een groot deel der genegenheid verloor, welke hem algemeen was te beurt gevallen. Na het afsterven zijner gade ging hij naar Parijs, en van daar, voor eenen tijd, naar Mentz. Daarop nam hij zijn ontslag en ging in 1795 op het land wonen, in Esthland, acht mijlen van Narva, het kleine landgoed Friedenthal aanleggende. De Jongste kinderen mijner Luimen, en over de twintig tooneelstukken, behooren tot dit tijdvak. Vervolgens werd hij beroepen naar Weenen, als hof tooneeldichter, in de plaats van Alxinger. Hier kwam een aanmerkelijk gedeelte zijner nieuwe tooneelspelen, twintig banden bedragende, in het licht. Daar hem vele onaangenaamheden in zijne betrekking te Weenen wedervoeren, vroeg hij, na twee jaren, zijn ontslag en bekwam het met een jaarlijksch pensioen van duizend guldens. Nu hield hij zich weder te Weimar op, doch besloot naar Rusland terug te keeren, waar zijn zoon in de Kadettenschool te Petersburg werd opgevoed. De Russische gezant te Berlijn, Baron Krüdner, gaf hem het noodige paspoort; evenwel werd hij, in April 1800, op de grenzen van Rusland, in hechtenis genomen, en, zonder te weten waarom, naar Siberië gevoerd. Een gunstig toeval was oorzaak zijner redding; een jonge Rus, namelijk, Kransnopolski genaamd, had Kotzebue's kleine drama: De Lijfkoetsier van Peter den III, eene zijdelinge lofspraak op Paul den I behelzende, in 't Russisch overgezet. Het handschrift dezer overzetting werd Keizer Paul voorgelegd, die zoo veel genoegen in het stuk vond, dat hij dadelijk bevel gaf, den schrijver uit zijne ballingschap terug te halen, waarna hij hem, teruggekeerd, volkomen gunstig was. Zoo schonk hij hem, onder anderen, het schoone landgoed der kroon, Worroküll, in Lijfland, gaf hem de directie van het Duitsche tooneel en bekleedde hem met de waardigheid van Hofraad. De heer von Kotzebue heeft zelf deze balligschap, romanesk genoeg, beschreven, in zijn Merkwaardigste Jaar mijns Levens, Na den dood van Paul den I verzocht Kotzebue wederom zijn onslag, en verkreeg het met den titel van Collegie raad. Hij keerde vervolgens naar Weimar, en een kort verblijf, naar Jena. Veele oneenigheden, welke tusschen hem en Göthe ontstonden, werden hem evenwel zoo verdrietig, dat hij, in 't jaar 1802, naar Berlijn trok, en daar, met Merkel vereenigd, den Vrijmoedige uitgaf. Kotzebue en Merkel vormden nu partij tegen Göthe en deszelfs aanhangers, de beide Schlegels namelijk, en toen Spazier, als toenmalig redacteur der Zeitung für die elegante Welt, partij voor dezen trok, ontstond er een geweldige dagbladschrijvers krijg. een eerste gevolg der geschillen tusschen Kotzebue en Göthe was de verplaatsing der Litteratur Zeitung naar Halle, de onderneming eener nieuwe Literatur Zeitung te Jena. Met oogmerk om de geschiedenis van Pruissen te schrijven, begaf hij zich in het jaar 1806 naar koningsbergen, waar hem de toegang tot het archief vergund was. Zijn werk, Pruissens oude geschiedenis, (4 deelen, Riga 1809) is wel geen geschiedkundig meesterstuk maar is merkwaardig wegens de daarin afgedrukte oorkonden. Het voor de Pruissche monarchij zoo ongelukkige jaar 1806 verdreef hem uit Pruissen, en nam hij de vlugt naar Rusland, waar hij sedert onophoudelijk de Franschen en derzelver Keizer bestreed, met al de wapenen, welke eener geestige pen ter beschikking staan (*), vooral in het tijdschrift De Bij. Het Duitsche publiek was des te gretiger naar deze politieke ketterleer, om dat in Duitschland geen vrij of moedig woord langer mogt hervoortkomen. Daar alzoo, onder zulke omstandigheden, zijner politieke schriften de grootste oplettendheid moest te beurt vallen, zoo scheen juist hij, tijdens de groote verandering in de staatsgesteldheid van Europa in 1813, de man, om de voor de Franschen zoo ongunstige stemming der volken te onderhouden. Tot Staatsraad verheven, volgde hij het Russische hoofdkwartier, en gaf te Berlijn een dagblad uit, Het Russisch Duitsche Volksblad genaamd. In 1814 begaf hij zich, als Russisch Consul-Generaal in de Pruissische staten, naar Koningsbergen, alwaar hij, behalve verscheidene politieke losse stukjes, grotere en kleinere blijspelen, ook eene zeer eenzijdige Geschiedenis van het Duitsche Rijk in het licht gaf. 1816 werd hij als Staatsraad bij het Departement van buitenlandsche zaken te Petersburg aangesteld, en in het volgende jaar werd hem opgedragen zich naar Duitschland te begeven, om over den toestand der letterkunde en de openlijke meening, onmiddelijk aan Keizer Alexander. berigten in te zenden. Hij deed zulks te Weimar, en schreef te gelijk een Letterkundig Weekblad, in 't welk hij zich als regter opwierp over alle geschriften, welke hij noemenswaard bevond, in alle vakken, doch tevens zich zeer eenzijdig uitliet over politieke meening en tijdgeest. Men merkt op, dat Duitschland en de nieuwe tijd hem vreemd waren geworden. Intusschen vondt zijne Kozakken-taktiek, in welke hij de liberale denkbeelden, inzonderheid het verlangen der volken naar grondwettige vertegenwoordiging, vrijheid der drukpers enz., in

(*) Dat Kotzebue het nog immer op de Franschen geladen had, blijkt mede uit het laatst uitgekomen No. van zijn letterkundig weekblad, waarin hij zegt:" De grijze man herinnert, *dat* de Franschen, sedert 25 jaren, Koningrijken *gegeten* en room *gedronken* hebebn, dat door deze zwelgerij hunne krachten honderdvoudig zyn toegenomen, en — dat zij nu beweging noodig hebben. *Avis au lecteur!*"

den naam van het gezond menschenverstand, als ware hij van hetzelve het orakel geweest, ondernam te bestrijden, bij zekere klasse van lezers veel bijval; doch tevens gaf hij daardoor aanleiding tot groote misnoegdheid bij een niet gering deel der natie.

Inzonderheid werd de studerende jeugd in Duitscheland zeer tegen hem vooringenomen, welke doorgaans van de zoogenaamde liberale denkbeelden sterke voorstanders zijn. Bij gelegenheid van de bekende onstuimige voorvallen, welke te Göttingen plaats hadden, besloot hij zijne aanmerkingen daarover met de volgende woorden: » Waarlijk! ieder vader, die een' bezorgden blik op zijne ontluikende zonen werpt, zou die Regering hartelijk danken, die het eerste voorbeeld gaf van de verbanning der studenten-willekeur van de Universiteiten; want door deze zoogenaamde akademische vrijheid gaan, inderdaad meer goede hoofden en harten te niet, dan er door ontwikkeld worden." Hoe dit zij, de illiberale denkbeelden des Heeren Kotzebue — en wie twijfelt, of het even aangehaalde werd almede daaronder gerangschikt? — deed de vuurzielen der naar vrijheid en daden steeds dorstende Duitsche jeugd geweldig ontvlammen; en in deze strekking van zijnen jongsten letterkundigen arbeid is, ongetwijfeld, de hoofdoorzaak van zijn geweldig en treurig uiteinde te zoeken.

Uit dit tafereel ziet men, dat Kotzebue een man was van buitengewone talenten. In velerlei opzigt kan men hem misschien de Duitschen Voltaire noemen: beiden toch hebben dezelfde vakken beoefend, als dichters, wijsgeeren, geschiedschrijvers en Critici; beiden hebben zich onderscheiden door vruchtbaarheid en vlugheid in arbeid; beiden hebben verwantschap in gevoel en warmte, lugtigheid, bevalligen toon en geestigheid, maar ook in losheid, soms overgaande in ligtvaardigheid, zoo wel als in mangel aan diepte en uitwerking in plan en uitvoering; beiden, eindelijk, hebben eenen buitengewonen bijval verworven: evenwel is het niet te ontkennen, dat Kotzebue door Voltaire verre is overtroffen in juistheid, beschaving en algemeenheid, behalve dat deze, als voorstander van liberale begrippen zich immer gelijk bleef. Overigens zijn het de schriften van den Heer Kotzebue zelven, welke tot 's mans beoordeeling de beste handleiding geven.

Zijne vaardigheid in letterkundigen arbeid wekt verbazing: immers rekent men het aantal der voortbrengselen, waarmede zijn vernuft het Duitsche tooneel verrijkt, ja zelfs jaren lang alleen beheerscht heeft, zoo groote als kleine stukken, wel 500 te bedragen: weshalve hij, in dit opzigt, voor Lopez de Vega niet behoeft te wijken.

Hoe men ook oordeelen moge over de kunstwaarde zijner gewrochten, de roem, dat dezelve veelvuldige blijken dragen van een welig en vlug vernuft, en hij zijn onderwerp steeds volkomen meester is, kan hem niet ontzegd worden. Zijn allereerste dramatische arbeid is weinig of niet bekend; dezelve is Demetrius Iwanowitz, Czaar van Rusland, zijnde een onderwerp uit de geschiedenis van den gewaanden Demetrius. Dit stuk werd in 1782, te Petersburg in den Duitschen schouwburg, ten tooneele gevoerd, en voldeed buitengemeen. Het oordeel daarover was, toenmaals, in de Hamburger Zeitung als volgt: » Dit stuk is geen meesterstuk, maar in verscheidene deelen voortreffelijk uitgewerkt. Het belooft in den persoon des schrijvers, nog maar 22 jaar oud, door den tijd, voor het tooneel en de kunst, een groot man."

Anekdote.

In een Hôtel te Brugge, waar open tafel werd gehouden, bevond zich een aanzienlijk gezelschap, waaronder één Hollander en één Franschman, aan tafel, om het middagmaal te houden. De Franschman beklaagde zich volgens de loffelijke gewoonte dier heeren, over wat men eischte, en niets kwam met zijn' Franschen smaak overeen. Eindelijk werd er ook een kalfskop opgedragen, welken hij zoodra niet in het oog kreeg of hij riep, op den toon der grootste zelfvoldoening, uit: *» Ah! voila une tête holandaise,"* De Hollander nam daarop den kalfskop tot zich, schept er de hersenen uit, en plaatste denzelven alzoo weder midden op de tafel, in antwoord op des Franschmanssnedige aanmerking alleenlijk zeggende, *» voilà une tête française!"*

ADVERTENTIËN.

Aanbesteding.

De Administrateur van Financien, zal, onder de nadere goedkeuring van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal, aan de minst inschrijvende besteden:

Het vervaardigen van een HOUTEN STIJGER aan de *Waterkant*, nabij de Steenen-Trap aan het Gouvernements-plein,

op de konditien en voorwaarden, en volgens bestek en teekening, welke ten bureele der Finantieële Administratie voor de gegadigden ter inzage liggen, alwaar de verzegelde inschrijvings-billetten zullen worden aangenomen tot Dingsdag den 28sten dezer maand, des morgens ten *negen* ure.

Paramaribo, den 14 Februarij 1843.
De Administrateur voornoemd,
CH. LEERS.

Aanbesteding.

De Administrateur van Financien, zal, onder de nadere goedkeuring van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal, aan de minst inschrijvende besteden, de levering gedurende een tijdperk van *één* Jaar, aanvangende den 1e. April aanstaande, en eindigende ultimo Maart 1844, der voor 's Gouvernements dienst benoodigde

RIJST, bij voorkeur van inlandsch Cultuur,

op de konditien en voorwaarden, welke voor de gegadigden ten bureele der Finantieële Administratie ter inzage liggen, alwaar de verzegelde inschrijvings billetten zullen worden aangenomen tot Dingsdag den 28sten dezer maand, des morgens ten *negen* ure.

Paramaribo, den 14 Februarij 1843.
De Administrateur voornoemd,
CH. LEERS.

TRANSPORTEN.

(1406) Den 30sten Januarij 1843. De Administrateur van Finantien, als belast met het Civiel *Bouw-Departement*, aan G. C. VOLKERS voor zijne minderjarige Kinderen, van het Huis en Erf aan de *Graven Straat*, N. W. La. A. No. 16. en O. W. La. B. No. 46.

Den 6den Februarij. M. BRAUWN, aan J. ABRAHAMS SR. van het Huis en Erf aan de *Voorstad Zeelandia*, O. W. La. A. No. 5. en thans 1e. Buitenwijk No. 6.*b.*

Den 7den. ALEX. MAC INTOSH qq den uitlandigen WM. MAC INTOSH aan M. BRAUWN, van het Erf en Gebouwen in de *Voorstad Zeelandia*, en grenzende aan de *Mauritius- groote water- eerste dwars Straat* en *Nepveu Gracht*, bekend onder La. A. No. 85, 86, 87, 103, en 104. thans La. A. No. 117.

Den 8sten. Exploicteur, aan C. A. S. HEIJMAN, van het Huis en Erf aan de *Rust en Vrede Straat*, N. W. La. B. No. 41 en O. W. La. D. No. 610.

Den 16den. S. WITTERING c. s. qq. ANNE MITCHELL geb. SMALL, aan ADAM STEWART, van de helft in de Koffij en Kakao Plantaadje ½ Lot LL:— *Concordia* en toebehooren, gelegen aan de rivier *Saramacca.*

Den 20sten. H. R. GUMMELS, qq. T. L. NEPVEU, aan MR. PH. DE KANTER. van het Huis en Erf aan de *Keizer Straat*, N. W. La. A. No. 244, O. W. La. B. No. 132.

Paramaribo, den 20 Februarij 1843.
De Griffier van het Geregtshof te *Suriname*,
A. VAN MEERTEN.

(6476) De Exploicteur bij het Geregtshof te *Suriname*, zal op Vrijdag den 24sten Februarij 1843, des voormiddags om *half negen* ure, ten overstaan van Heeren Gecommitteerde Raden uit gemeld Geregtshof, publiek bij Executie verkoopen:

De Slaven met namen: *Sophia* en *Meerja*; aankomende C. T. CAPADOCE (*na Boedel.*)

Paramaribo, den 20 Februarij 1843.
T. M. SCHOTBORGH.

PARAMARIBO, *den 18 Februarij 1843.*

In opvolging van art. 37 van het Reglement voor het Departement der *Onbeheerde Boedels*, zal gedurende den tijd van *veertien* dagen ter Secretarij van het Collegie van Commissarissen voor opgemeld Departement ter *visie* liggen, de Repartitie-rekeningen van de Boedels PIETER GEESKEN, THEODORUS BOSMANS, FRANS FEUCHTER, H. C. ZIETSCH, en DAVID RAPHAëL DE MEZA.

De Secretaris,
F. C. COBLIJN.

(6468) Bij inschrijving te Koop van de Plantaadje *Nieuw Meerzorg:*

p. m.	6500	₶ *witte bast*,	KOFFIJ.
» »	2500	» *zwarte do.*,	
» »	300	» *gebroken*	

Waarvoor de inschrijving billetten zullen worden aangenomen, ten huize des ondergeteekenden tot Donderdag den 23sten dezer, des voormiddags ten *elf* uren, wanneer dezelven ten overstaan van den Heer President voor het Departement der *Onbeheerde Boedels* zullen worden geopend, en het hoogste bod, des goedgekeurd worden aangenomen.

De Kooper zal de *Koffij* voor zijne rekening en risico van Plantaadje moeten laten afhalen, en voor elke ledige Baal *f* 1, 20 restitueren.

Paramaribo, den 18 Februarij 1843.
CHs. LIONARONS qq. c. s.

SURINAAMSCHE MAATSCHAPPIJ VAN WELDADIGHEID.

*** VERGADERING van HOOFDBESTUURDERS en ONDERSCHEIDENE COMMISSIEN, op *HEDEN* den 21sten Februarij 1843, 's avonds ten 7½ uren, in het Locaal van de Loge *Concordia.*

Scheepstijdingen.

UITGEKLAARD.

Den 18den dezer, de Engelsche Schoener Guiana, Kapt. W. Payne, naar Demerary.

Te Paramaribo, ter Boekdrukkerij van BOON & Co.